

Protokoll

Ämne: Rådet för spridning och visning – Rådsmöte 1/2022

Datum och tid: 2022-04-21, 10.30 – 12.30

Plats: Styrelserummet, Filmhuset och på länk via Zoom

Närvarande: Jonas Holmberg (Föreningen Svenska Filmfestivaler),
ordförande
Eva Esseen (Vod-aktörer)
Eleonor Fahlén (Fackförbundet Scen & Film)
Lars Gillegård (Riksföreningen Biograferna)
Pia Grünler (Sveriges Filmuthyrareförening)
Åsa Jernudd, Film- och Medievetenskap
Dennis Magnusson (Dramatikerförbundet)
Katrina Mathsson (Föreningen Filmdistributörerna)
Robert Olsson (Regionala resurscentrum)
Agneta Perman (Tv-bolagen)
Johan Seth (OFF) (suppleant)
Björn Wallgren (observatör för Biografägareförbundet)

Samt:

Lena Glaser, adjungerad chefsrepresentant, avdelningschef
Filmstöd
Helena Simonsson, t.f. enhetschef Distribution och Visning
Elisabeth Bill, protokollförare

Frånvarande: Jon Lindström (Sveriges Filmregissörer)
Miira Paasilinna (Film- & tv-producenterna)
vakant (Regionala produktionscentrum)

Rådet för spridning och visning

§ 1 Mötet öppnas

Ordförande Jonas Holmberg förklarade mötet öppnat.

Presentationsrunda gjordes.

Elisabeth Bill återrapporterade inkomna synpunkter på hybridmötesformen. Flertalet har framfört att fysiskt möte är att föredra, men att det även är bra att ha möjlighet att delta på länk. Viktigt att kunna se och höra de som pratar i mötesrummet och att de som deltar på länk sitter ostört.

§ 2 Fastställande av dagordningen

Material: Dagordning

Beslut:

- dagordningen godkändes

§ 3 Val av justerare

Beslut:

- Pia Grünler utsågs att justera dagens protokoll

§ 4 Anmälan av nya ledamöter

Agneta Perman anmäldes som ny ordinarie ledamot för tv-bolagen.

§ 5 Val av presidium

Beslut:

- Miira Paasilinna, Eva Esseen och Pia Grünler återvaldes till representanter i presidiet för ytterligare ett år
- Agneta Perman valdes till representanter i presidiet för ett år

§ 6 Information från Filminstitutet

Material: Stödbudget Distribution och visning 2022, Filminstitutets resultatredovisning 2021, Uppföljning av krisstöd 2020–februari 2022, Budgetunderlag 2023–2025, remissvar Återstartsutredningen

Lena Glaser började som ny chef för avdelningen Filmstöd den 4 april. Lena presenterade sig själv och arbetet på avdelningen. Hon ser fram emot arbetet i rådet. Helena Simonsson tog upp budgeten för stödområdet

distribution och visning. Förstärkt stödmedel med 9 mnkr tack vare regeringens extra anslag. Det årliga stödet har budgeterats för två år. Stärker upp stöd till öppna visningar med kvarvarande medel. Även kvarvarande medel till stöd till upprustning går vidare in i 2022. Helena Simonsson berättade vidare att Filminstitutet jobbar med att lysa ut de sista krisstöden. De sista krisstöden för biografier delas ut i september.

Elisabeth Bill informerade om Riksrevisionens granskning av hanteringen av krisstöden till kultur- och idrottsområdet. Riksrevisionen har inte hittat något att anmärka på i Filminstitutets stödhantering. Rådet gav en eloge till Filminstitutet för det arbete som Filminstitutet gjort under pandemin.

§ 7 Implementering och uppföljning av utvecklingsarbetet med att mäta framgång

Helena Simonsson presenterade senaste utvecklingen kring arbetet med att mäta framgång. Modellen presenteras numera i form av en cirkel, istället för en trappa, eftersom allt hänger ihop (tillgänglighet – räckvidd – kännedom – publik – kvalitet – tillgänglighet osv.). Rådet ställde sig positiv till den nya grafiken.

Eva Esseen framförde att det är viktigt att den tänkta målgruppen är kvar. Agneta Perman underströk vikten av att tv-fönstret finns med. Helena Simonsson nämnde att Filminstitutet numera följer filmen under ett år istället för som tidigare mest fokusera på filmens premiärhelg; man kan därmed få med mer av filmens liv. Ett år har valts för att korrespondera med redovisning av beviljade stöd. Agneta Perman framförde att man borde följa filmen under två år för att även få med public service. Jonas Holmberg framförde att det är viktigt att se till plattformarna och att den plattform som når flest tittare kanske inte är rätt för alla filmer. Helena Simonsson tog upp att när Filminstitutet mäter får publiken tala om var de sett filmen, inklusive på vilken plattform. Agneta Perman betonade att problemet ligger i att plattformarnas siffror inte är tillgängliga.

§ 8 Uppföljning krisläge

- Var och en berättar om hur pandemin har påverkat dennes del av branschen och ger sin syn på hur branschen kommer att se ut i en tid efter krisstöden

Johan Seth beskrev att ingen längre klarar sig genom att bara jobba med film, det krävs även jobb för tv, inom reklam osv. Under pandemin klarade

sig filmsidan bra eftersom Filminstitutet var snabba med krisstöd, men de andra benen slogs undan. Serier är efterfrågat, det är billigare att göra och skapar mer innehåll över tid. Det som försvårar är att det inte finns stöd till tv-serier; utvecklingen behöver producenten stå för själv, vilket är kostsamt. Johan Seth framförde att t.ex. Norge har stöd till serier. Samtidigt är det en tråkig utveckling att serier tar över. Inom produktion finns även problem med bemanning av personal. Strömningstjänsterna betalar bättre och har dammsugit marknaden efter framförallt produktionspersonal, vilket gör det svårt att konkurrera utifrån svenska budgetar.

Pia Grünler tog upp att biodistributionen har långt kvar innan den är tillbaka där den var före restriktionerna infördes. Man försöker se mönster vad som funkar men det är svårt. Sådant som man trodde skulle gå bra har inte gått bra och tvärtom. Äldre målgrupper känner fortfarande viss osäkerhet med att gå på biograf.

Eva Esseen betonade att vod-marknaden är stor och differentierad. De stora globala streamingaktörernas intåg på marknaden har inte bara medfört konkurrens om tid utan även om kostnader och det blir allt större konkurrens om titlarna. De globala aktörernas satsning på originalproduktioner är bra, men samtidigt försvinner de svenska aktörernas nisch som lokal aktör. Därutöver snedvrider fönsterpolitiken och den monopolliknande situationen på bio. Kvalitetsfilmen lider fortfarande av fönsterpolitiken, där den lokalproducerade film låses in, vilket inte är fallet med filmerna på de globala strömningstjänsterna. Det man kan önska är att hitta en samverkan mellan bransch och stödgivning, för att säkerställa att kvalitetsfilmen får en plats.

Lars Gillegård tog upp att de mindre biograferna har drabbats hårt av pandemin och att många ideella krafter har försvunnit. Framöver behöver de mindre biograferna storfilmer, svenska filmer och svenska publikfilmer. Lars Gillegård betonade biografen som mötesplats och hur viktigt det är att kroka arm med andra lokala aktörer.

Björn Wallgren påpekade att utan regeringens krisstöd hade många biografer inte funnits kvar, men att det varit svårare för landsorten att komma tillbaka än större städer. Publiken är svår att förutse, men det är viktigt att det finns svensk film att visa. Att satsa på miljö, kvalitet osv. lönar sig, liksom den lokala anknytningen. Kringevenemang som besök av regissörer osv. spelar stor roll ute i landet. Annat som är viktigt är aktörer runtomkring, t.ex. att det finns en restaurang bredvid som synkar med biovisningen. Det handlar alltså inte bara om filmen.

Pia Grünler höll med om att den svenska filmen är unik. Det är något mer än att gå på bio. Katriona Mathsson menade att man måste få upp synen på biografen som kulturaktör. Åsa Jernudd tog upp att det skulle behövas mer kunskap kring bioupplevelsen eftersom det av samtalet framgår att man inte kan jämföra landsortsbiografen med storstadsbion. Det skulle behöva undersökas.

Eleonor Fahlén framförde att man i och med de globala aktörernas intåg alltmer jobbar med att se till att medlemmarna får ersättning och att kollektivavtal efterlevs. Arbetet i yrkesnämnden fortsätter.

Katriona Mathsson betonade att man kämpar med att synas. Kvalitetsfilmen kommer inte längre in hos de större biografkedjorna och det finns brist på visningsställen, särskilt i Stockholm. Det är även mindre synlighet i media med färre recensioner. Särskilt drabbas barnfilmen. Kathriona Mathsson tog vidare upp att det är svårt att söka stöd för projekt när man samtidigt behöver stöd för att överleva. Hon efterlyste en möjlighet att söka stöd för mindre delprojekt.

Robert Olsson tog upp att de inte har sett någon biografdöd, men att biograferna ännu inte tagit sig ur krisen. Det är svårt att locka tillbaka publiken och det finns inte tillräcklig kunskap om de alternativ som finns. Det finns fortfarande en oro kring visningsfönster, man har inte landat i det nya landskapet än. Det finns också en oro för avsaknad av innehåll. Men också en kämpaglöd. Och glädjande att det är på gång fler biografer i Stockholm. Samarbeten över regiongränser har blivit vanligare. Robert Olsson understryker betydelsen av att utvecklas tillsammans. Som exempel nämndes Biolabbet i Filmregion Skåne och Nätverket barnbiograferna. Till barnfilm kommer publiken på de mindre orterna. Ett annat projekt är den nationella biografmässan. Framåt tror man på en ökad dialog med kommunerna. Biograferna spelar en viktig roll lokalt. Det kommunala engagemanget hoppas man ska handla om driftsbidrag men kan även vara skolbio.

Agneta Perman betonade att svensk film för public service är viktigast och fungerar bäst publikt. De har en säker budget och ser ett visst ökat tittande dagtid. Man har frigjort medel för att kunna köpa in mer film. Det som hänt är att alltmer film finns på Play, det är där publiken finns. Hon ser fram emot att få fram bättre data så att man kan se vilka som tittar.

Dennis Magnusson tog upp att man från dramatikerhåll har haft en bra marknad under hela pandemin tack vare att tv-serier gått bra. Han betonade att formaten alltmer glider ihop och att miniserie och film börjar bli samma sak.

Jonas Holmberg framförde att det varit en omtumlande tid för festivalerna. Det finns mycket oro och osäkerhet inför framtiden. Den typen av film som festivaler typiskt sett visar har det tufft. Man ser också att festivalerna spelar en stor roll som biograf när fler filmer går direkt till strömning. Alla festivaler har tagit sig an att först göra digitala festivaler och sen hybrida festivaler, men det kostar mycket mer än tidigare. Det finns en osäkerhet kring hur man ska göra framåt. Han ser att stöden behöver öka och efterlyser en ändamålsenlig och transparent fördelning. Filmfestivaler tar ofta stort ansvar som mötesplats, talangutveckling, branschutveckling, vilket inte träffas av stödsystemet.

§ 9 Övriga frågor

Inga övriga frågor hade rapporterats.

§ 10 Nästa möte

Nästa möte hålls den 20 oktober i Filmhuset.

Det noterades att ny ordförande behöver väljas vid nästa möte.

§11 Mötet avslutas

Ordföranden tackade alla och förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Elisabeth Bill

Pia Grünler